

شجاع‌الدین شفا
1389-1297

کار نامه يك زندگي

مشاغل گذشته

- معاون فرهنگی وزارت دربار شاهنشاهی
- سفیر ایران در امور فرهنگی بین‌المللی
- مدیر عامل کتابخانه پهلوی
- دبیر کل اتحاد بین‌المللی ایران‌شناس‌ها
- دبیر کل شورای فرهنگی سلطنتی ایران
- دبیر کل کمیته ملی پیکار جهانی با بیسوادگی
- رئیس کنگره جهانی ایران‌شناسی (تهران، 1346)
- رئیس کنگره جهانی ایران‌شناسی ایتالیا (رم، 1349 و 1350)
- رئیس کنگره ایران‌شناسی اتحاد جماهیر شوروی (لنینگراد و مسکو، 1350)
- رئیس کنگره جهانی ایران‌شناسی به مناسبت دو هزار و پانصدمین سال کوروش کبیر (شیراز، 1350)

سمت‌های افتخاری

- دکتر افتخاری دانشگاه رم
- دکتر افتخاری دانشگاه مسکو
- عضو وابسته فرهنگستان سلطنتی تاریخ اسپانیا
- عضو وابسته فرهنگستان هامر پور گشتال اتریش
- عضو افتخاری انستیتوی روابط فرهنگی ایتالیا
- برنده جایزه بین‌المللی «دائنه آلیگیری» فلورانس (1971)
- برنده جایزه «فردوسی» آکادمی علوم اتحاد شوروی (1975)

نشان‌های سیاسی و فرهنگی

- ایران، تاج
- ایران، همایون
- فرانسه، لژیون دونور
- فرانسه، پالم آکادمیک
- فرانسه، هنر و ادب
- آلمان، صلیب عالی شایستگی
- انگلستان، ویکتوریا
- ایتالیا، نشان شایستگی جمهوری
- ایتالیا، نشان طلای فرهنگی
- اتریش، نشان شایستگی
- واتیکان، سن گرگوار کبیر
- سوئد، سناره قطبی
- دانمارک، دانه بروگ
- هلند، اورانژ نا سا او
- بلژیک، لنوپولد
- مجارستان، پرچم جمهوری
- لهستان، پولونیا رستیتوتا
- یوگسلاوی، نشان ژوس گنسلا
- یوگسلاوی، زاستاو سا لنتوم

- پاکستان، نشان اس. پک جمهوری
 - برزیل، صلیب جنوب
 - آرژانتین، لیبرتاس مار تین
 - مکزیک، نشان همبستگی
 - تایلند، ماهپارام پن شانگ فووک
 - مالزی، سینتا ما هکوتا
 - ائیوپی، نشان امپراتوری «منیلیک»
 - مصر، وسام الجمهوریه
 - تونس، جمهوریه
 - مراکش، نشان علوی
 - سوریه، ال استحقاق
 - قطر، ال استحقاق
 - سنگال، نشان شایستگی

* * *

آثار منتشر شده در داخل ایران

64 کتاب منتشره در سال‌های 1317 تا 1357، که دوره کامل آنها در سال‌های 1350 و 1354 در تهران در مجموعه‌ای 24 جلدی به چاپ رسیده است.

نغمه‌های شاعرانه لامارتین نخستین اثر ترجمه شده شجاع‌الدین شفا شامل 33 قطعه برگزیده از دیوان‌های شعر Alphonse de Lamartine.

دیوان شرقی، ترجمه از West-Östlicher Diwan گوته (Goethe)، با مقدمه‌فصل در باره گوته و اثر او، شرح حال حافظ توسط گوته، و تطبیق اشعار او با سروده‌های حافظ.

بهترین اشعار بایرن، Lord G. Byron، برگزیده‌هایی از Pilgrimage Childe Harold و Don Juan و Giaour، اشعار و دیوان‌های او.

بهترین اشعار ویکتور هوگو، Victor Hugo، برگزیده‌هایی از La Légende des Siècles و Contemplations و Les Orientales و دیگر آثار منظوم او.

بهترین اشعار هاینه Heinrich Heine برگزیده‌هایی از Intermezzo و «کتاب ترانه‌ها» Romancero و دیوان‌های سه‌گانه معروف او.

بهترین اشعار نیچه Friedrich Nietzsche، برگزیده‌هایی از So sprach Zarathustra (چنین گفت زرتشت) و مجموعه کلی اشعار او.

بهترین اشعار موسه Alfred de Musset، برگزیده‌هایی از Les Nuits و دیگر آثار شاعرانه او.

بهترین اشعار کننتس دونوای Anna de Noailles، برگزیده‌هایی از دیوان‌های اشعار او، Le Cœur Innombrable و L’Honneur de Souffrir و L’Ombre des Jours. شامل 56 قطعه منظوم که با «باغ دلگشای شیراز» آغاز میشود.

ترانه‌های بیلی تیس Les Chansons de Bilitis، ترجمه از اثر معروف Pierre Louÿs. اثری که انتشار آن آغازگر فصل تازه‌ای در ادبیات معاصر ایران بود. شامل 114 ترانه اصلی، با مقدمه‌هایی از استاد سعید نفیسی، مطیع‌الدوله حجازی و پژمان بختیاری، و

برگردان شماری از ترانه‌ها به شعر فارسی توسط پژمان بختیاری، رهی معیری، احمد گلچین، نواب صفا، فریدون مشیری و ایرج دهقان، همراه با دوازده تابلوی هنری...

نغمه‌های یونانی، ترجمه از Anthologie grecque جنگ شاعرانه یونان کهن، شامل اشعار آناکرتون و سافو و ملناگروس شعرای نامی یونان باستان.

نغمه‌های چینی، ترجمه ترانه‌های Li-po شاعر چینی قرن دهم، همراه با مقدمه‌ای جامع در باره ادبیات چهار هزار ساله چین.

نغمه‌های ایرانی، برگزیده‌ای از بهترین اشعار شعرای مختلف جهان در ارتباط با ایران: اشیل، هراس، درایدن، گوته، توماس مور، بایرن، روکرت، مارسلین دبرد و المور، هاینریش هاینه، پوشکین، امرسن، ماتیو آرنلد، لی‌هنت، لوکنت دولیل، آنتول فرانس، نیچه، فرانسوا کوپه، بدنشددت، ژرم و ژان تارو، کنتس دونوای، بسنین، پل‌فور، پرنسس بیسکو، یونکر، گابریلا میسترال، آلماروبنس، گارسیاکالدرون، ژرمن بومون، ایسهاکیان.

برگزیده‌هایی از شاهکارهای شعر جهان، جامعترین اثر ادبی نوع خود در زبان فارسی، شامل ترجمه‌هایی از 106 سخنسرای نامی انگلستان، فرانسه، آلمان، روسیه، ایتالیا، اسپانیا، پرتغال، نروژ، سوئد، لهستان، چک، مجارستان، اتریش، یونان، هلند، بلژیک، سوئیس، امریکا و امریکای لاتین، با مقدمه و شرح مربوط به یکایک این سخنوران.

بهترین اشعار امریکایی، شامل 51 قطعه برگزیده از آثار شاعرانه 25 سخنور امریکایی، از قرن هفدهم تا به امروز، با مقدمه مبسوطی در باره ادبیات امریکایی.

شاعره‌ها، برگزیده‌ای از اشعار شاعره‌های نامی جهان از سافوتا به امروز (92 اثر از 26 شاعره متعلق به 14 کشور)، نخستین اثر نوع خود در ادبیات پارسی.

برگ‌های زرین ادبیات جهان، برگزیده‌های تازه‌ای از آثار نظم و نثر نویسندگان و سخنوران جهان غرب، از هر و سوفکل در یونان تا نویسندگان و شعرای قرن بیستم، عمدتاً در ارتباط آثار آنها با ایران.

ایران در ادبیات فرانسه، برگزیده از آثار منظوم و منثور کلیه بزرگان ادب این کشور در ارتباط به ایران، چاپ دو زبانی شامل متن فرانسه و ترجمه فارسی اشعار و نوشته‌ها.

رینه، ترجمه از اثر معروف Chateaubriand.

افسانه‌های راز و خیال، ترجمه ده داستان برگزیده از داستانه‌های Edgar Allan Poe نویسنده نامی امریکایی.

کونیگسمارک، ترجمه از رمان معروف Pierre Benoit.

داستان یک مومیائی، ترجمه از رمان معروف Théophile Gautier.

یل سن لونی، The San-Louis-Re Bridge، اثر Thornton Wilder، نویسنده نامی امریکایی.

بیرفهای کیلیمانجارو، ترجمه از رمان معروف Ernest Hemingway.

«کاندید» و «مرد تقدیر»، ترجمه از دو اثر G. Bernard Shaw نویسنده معروف ایرلندی.

داستانهای کوتاه از نویسندگان بزرگ، در 8 جلد، شامل متن یا خلاصه داستان‌های برگزیده یکصد نویسنده از پنجاه کشور مختلف. در این مجموعه که بخش اعظم آن در طول چند سال در «اطلاعات ماهانه» منتشر شد و از همان آغاز با موفقیت بسیار مواجه گردید، شمار بسیاری از نویسندگان جهان غرب برای نخستین بار به ایرانیان شناسانیده شده‌اند. مجموعه این داستانها بعداً بصورت کتابهای جداگانه‌ای با عناوین «آهنگ روستائی»، «شراب شیراز»، «زیر شکوفه‌های سیب»، «عشق نخستین» و غیره بچاپ رسیده است.

خود را بشناس، Jean Finot

یاورها و اندیشه‌ها، Gustave Lebon

دلدادگان. مجموعه‌شش داستان

بررسی‌های تاریخی، ادبی و هنری، مجموعه‌ای از 15 مقاله در زمینه مسائل مربوط به تاریخ ایران، 18 مقاله در زمینه مسائل مربوط به ادبیات ایران، و 4 مقاله مربوط به مسائل هنری ایران. این مقالات در سالهای پیش از انقلاب در هفته‌نامه‌ها یا ماهنامه‌های مختلف پایتخت به چاپ رسیده و هرکدام از آنها منعکس‌کننده جالبترین نوشته‌های مورخان یا پژوهشگران جهان غرب در ارتباط با ایران بوده‌اند.

کمدی الهی La Divina Commedia، اثر معروف دانته آلیگیری، در سه جلد: دوزخ، برزخ و بهشت. ترجمه از متن ایتالیایی، با مقدمه‌ها و حواشی و تابلوهای هنری. جلد اول: دوزخ، شامل مقدمه‌ای در 76 صفحه. جلد دوم: برزخ با 36 صفحه مقدمه. جلد سوم: بهشت با 106 صفحه مقدمه. جمعاً شامل 1635 صفحه همراه با 80 تابلو از نقاش معروف فرانسوی Gustave Doré.

بهشت گمشده Paradise Lost اثر John Milton. ترجمه از متن انگلیسی با مقدمه در بارهمیلتن و اثر او و ترجمه سه کتاب اول و دوم و سوم «بهشت گمشده».

Acta Iranica، مجموعه پایه‌گذاری شده توسط شجاع‌الدین شفا، مدیر عامل کتابخانه‌پهلوی، سردبیر: پروفیسور Pr. Jacques Duchesne-Guillemin. انتشار 54 جلد از سال 1971، Brill، لیدن.

مدیر انتشار «گاهنامه پنجاه ساله شاهنشاهی پهلوی»، در 5 جلد، کتابخانه‌پهلوی، تهران 1356.

جهان‌پیرانشناسی، بخش اول از فرهنگنامه (دائرةالمعارف) نقش فرهنگ ایران در تمدن و فرهنگ جهان از سه هزاره پیش تا به امروز، در ارتباط با یکصد کشور قدیم و جدید جهان. این بخش که در سال 1376 انتشار یافت شامل بررسی‌های مربوط به سه کشور آلمان، اتریش و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بود که هر یک از آنها 500 صفحه را شامل می‌شدند و هر سه بخش در یک جلد 1.500 صفحه‌ای گرد آمده بودند.

* * *

میان مجموعه آثاری که از آنها نام برده شد، سه کتاب بصورتی کاملاً استثنایی از جانب مراکز فرهنگی مختلف بین‌المللی مورد تجلیل قرار گرفته‌اند.

یکی از این سه اثر، کتاب ایران در ادبیات فرانسه است که بصورت دو زبانی در سال 1332 در تهران به چاپ رسید و در پی انتشار آن، سه تن از شخصیت‌های ادبی برجسته فرانسه André Malraux و Jules Romains و André Maurois تقریظ‌هایی بر آن نوشتند که در چاپهای بعدی کتاب به چاپ رسید. بدنبال آن آکادمی فرانسه نیز کتاب را مورد تقدیر قرار داد و وزارت فرهنگ فرانسه نشان درجه اول «هنر و ادب» را به مترجم کتاب اهدا کرد.

دومین اثر، ترجمه دوره‌کامل کمدی الهی دانته است که نخستین چاپ آن در سال 1334 در تهران صورت گرفت. این اثر شامل ترجمه سه جلد دوزخ، برزخ و بهشت است و جمعاً 1636 صفحه را در بر می‌گیرد که 222 صفحه از آن به سه مقدمه‌ترجم اختصاص یافته است و مهمترین بخش این سه مقدمه، بخش مربوط به بهشت آن است که به تنهایی شامل 118 صفحه است. در این سه مقدمه، گذشته از ارزیابی‌های مبسوط در زمینه دیدگاه‌های فلسفی و عرفانی دانته و حافظ (که تقریباً همزمان یکدیگر بوده‌اند) توجه خاص به ارداویرافنامه زرتشتی و شباهت شگفت‌آور آن با کمدی الهی دانته شده و به عنوان نمونه موارد متعددی ارائه شده است که در آن دوزخیان بابت گناهان مشابه کیفرهایی مشابه می‌بینند، بطوریکه میتوان احتمال داد که نسخه‌ای از ارداویرافنامه از راهی نامعلوم در دسترس سخنور ایتالیایی قرار گرفته باشد. ترجمه فارسی کمدی الهی مورد بررسی و توجه خاصی در ایتالیا قرار گرفت که بدنبال آن دانشگاه رم دکترای افتخاری خود را به مترجم اعطا کرد و به پیشنهاد آن دانشگاه نشان عالی «شایستگی جمهوری» ایتالیا به شفا تعلق گرفت و دانشگاه ناپل مقدمه‌های این ترجمه را جزو کنفرانسهای علمی این دانشگاه قرار داد و شهر فلورانس نیز جایزه بین‌المللی معروف خود را که هر دو سال یکبار به یک شخصیت خارجی

دوستدار فرهنگ ایتالیا تعلق میگیرد بدو اهدا کرد. آقای جوانی گرونی رئیس جمهوری ایتالیا در سفر رسمی خود به ایران در سال 1957، یک نسخه نایاب شده از نخستین چاپ کتاب دانته را که در آغاز قرن شانزدهم در ونیز انجام گرفته بود به مترجم کتاب هدیه کرد. اخیراً، بخش «دوزخ» این ترجمه موضوع تز دکترای بانو مهزاد شیخ‌الاسلامی دانشجوی دانشگاه بین‌المللی شهر Siena با عنوان *La traduzione persiana dell' Inferno di Dante* قرار گرفته که کار تحقیقی استادانه‌ای در 133 صفحه است و هیئت داوران دانشگاه بین‌المللی سینا آنرا پایان‌نامه‌ای ممتاز شناخته‌اند.

سومین اثر نویسنده که بصورتی کاملاً استثنایی از جانب مراجع فرهنگی بین‌المللی مورد تجلیل قرار گرفته، کتاب 1.500 صفحه‌ای جهان ایران شناسی است که در سال 1356 در تهران به چاپ رسید و نسخه‌هایی از آن براساس قاعده‌ای که میان کتابخانه‌های بزرگ جهان وجود دارد از طرف کتابخانه پهلوی به 120 کتابخانه ملی یا آکادمیک یا دانشگاهی یکصد کشور اهدا شد و چندی پس از آن اظهار نظرهای آنها توسط این کتابخانه دریافت شد که در همانوقت خلاصه‌ای از هر کدام از آنها از طرف کتابخانه پهلوی بصورت جزوای مستقل به چاپ رسید. فهرستی کلی از مراکز فرستنده این اظهار نظرها چنین است: سازمان UNESCO، آکادمی‌های فرانسه، ایتالیا، اتحاد شوروی، پنج آکادمی علوم آلمانی (برلن، گوتینگن، ماینتس، هایدلبرگ، باویر)، آکادمی‌های سوئد، نروژ، بلژیک، اتریش، اسپانیا، برزیل و آرژانتین؛ دانشگاه‌های پاریس، کلژ دو فرانس، استراسبورگ و لیون در فرانسه؛ اکسفورد، کمبریج، لندن، ادینبرو در انگلستان؛ برلین، هامبورگ، ماربورگ، گوتینگن، فرایبورگ، مونستر، مونیخ، وورتسبورگ در آلمان؛ آمستردام، لیدن، اوترخت در هلند؛ بروکسل، گنت (گان)، لوون و لیژ در بلژیک؛ وین در اتریش؛ رم، ناپل، و نیز در ایتالیا؛ ورشو در لهستان؛ بوداپست در مجارستان؛ اوبسالا، اسلو، کپنهاگ در سوئد و نروژ و دانمارک؛ هلسنکی در فنلاند؛ مادرید در اسپانیا؛ مگگیل و تورنتو و کبک در کانادا؛ هاروارد، کلمبیا، پرینستون، پنسیلوانیا، جرج واشینگتن، شیکاگو، ایلینویز، یوتا و کتابخانه کنگره در آمریکا؛ ریودزانیرو در برزیل؛ سالوادور در آرژانتین؛ توکیو در ژاپن؛ سیدنی و ملبورن در استرالیا؛ دهلی نو و حیدرآباد در هند؛ قاهره در مصر؛ زیتونیه در تونس؛ دانشگاه عبری اورشلیم در اسرائیل. سازمانهای مستقل فرهنگی و ادبی: انجمن آسیایی فرانسه، انجمن آسیایی سلطنتی انگلستان، شورای فرهنگی بریتانیا، انستیتوی مطالعات ایرانی بریتانیا، انستیتوی گوته آلمان، انجمن خاورشناسی آلمان، انجمن شرقی ایتالیا، انستیتوی ایتالیایی روابط فرهنگی با خاورمیانه و خاور دور، انجمن خاورشناسی فنلاند، انجمن خاورشناسان اسپانیا، انستیتوی خاورمیانه آمریکا، اتحادیه بین‌المللی خاورشناسان. آثار منتشر شده در خارج از ایران

اصول سیاسی. فلسفی و مذهبی آیت‌الله خمینی. اولین انتشار به زبان فرانسه: « Principes Politiques, Philosophiques et Religieuses de l' Ayatollah Khomeini ». Jean-Marie Xavière alias Shojaeddin Shafa. انتشارات Hallier/Albin Michel، پاریس، 1979. این کتاب به 8 زبان ترجمه شده است.

ایران در چهارراه سرنوشت، نامه‌ای سرگشاده به همه فرزندان ایران
نخستین کتاب فارسی در ارتباط با روشنگریهای مربوط به انقلاب اسلامی سال 1357 (چاپ اول، واشنگتن، 1980/1358. فرزاد (2001/1379).

در پیکار اهریمن. مبارزه هزار ساله فرهنگ ایران با مکتب دکانداران دین.
برگزیده‌هایی از اشعار و نوشته‌های 225 شاعر و نویسنده نامی ایران، از فردوسی تا به امروز (ناشرها: ایران‌شهر، 1983/1361. فرزاد (2001/1379).

توضیح المسائل، از کلینی تا خمینی پاسخ‌هایی به پرسش‌های هزار ساله در باره تشیع دینداران و تشیع دکانداران دین
بررسی انتقادی در باره تشیع در ایران، از آغاز تا به امروز، بر مبنای ده هزار حدیث برگزیده از معتبرترین کتابهای حدیث جهان تشیع. کامل‌ترین کتابی از این نوع که تاکنون در ایران و در تمام جهان اسلام تألیف شده است. (ناشرها: ایران‌شهر، 1983/1361. فرزاد، (2000/1378. البرز 2010/1389).

جنایت و مکافات 1357-1379 :

سیری در نخستین انقلاب سیاه تاریخ جهان. بررسی انتقادی در زمینه انقلاب سال 1357 ایران و عوامل شناخته شده و ناشناخته سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و مذهبی آن، بر مبنای چند صد منبع داخلی و خارجی (چهار جلد - ناشر ایران‌شهر، 1986-1988/1365-1367 - یک جلد با تجدیدنظر کامل و مقدمه‌پژوه - ناشر فرزاد، 2001/1379).

مدیر و سردبیر روزنامه ایران‌شهر، پاریس، 1373-1371.

تولدی دیگر. ایران کهن در هزاره‌های نو. گفتگویی ضروری با نسل سازندهای ایران فردا در باره واقعیت‌های غالباً ناشناخته ایران دیروز و امروز
کتابی که تاکنون بیش از دو میلیون ایرانی آنرا خوانده‌اند و همچنان دست بدست می‌گردد. (ناشرها: فرزاد، 1999/1378 و البرز، 2009/1388).

بنج نقد بر کتاب تولدی دیگر.

در نشریات برون مرزی در سال‌های 1379 و 1380 (ره‌آورد و ایرانشهر در لوس آنجلس، مهرگان در واشینگتن، کاوه در مونیخ و پاسخ‌های آنها، منتشره در همان مجلات) با پیشگفتاری از شجاع‌الدین شفا. نشریه سازمان انتشارات فرزاد، شهریور 1380 (ناشر: البرز 2001/1380).

سی گفتار

برگزیده‌ای از مقالاتی که در فاصله سال‌های 1360 و 1380 به امضای شجاع‌الدین شفا در هفته‌نامه‌ها و ماهنامه‌های فارسی زبان چاپ خارج از کشور، بیشتر بصورت نامه‌های سرگشاده و نیز بصورت مقاله در ماهنامه «ایرانشهر» (که به مدت یکسال به مدیریت خود او انتشار یافت) به چاپ رسیده‌اند. این مقاله‌ها بدون استثناء از پرخواننده‌ترین مطالب مطبوعات فارسی برون مرزی در سالهای پس از انقلاب بوده‌اند (ناشر فرزاد، 2001/1380).

فروغهایی در تاریکی

برگزیده‌ای از مجموعه آثار تألیف شده استاد شجاع‌الدین شفا در سالهای برون مرزی (ناشر فرزاد، 2003/1383).

نقش فرهنگی ایران در تمدن و فرهنگ جهان غرب از طریق اسپانیای مسلمان.

یک تاریخ نگاشته شده، مستقیماً به ایران و اسپانیا جای پای 2500 ساله فرهنگ ایران در اسپانیای باستانی، اسپانیای مسلمان، اسپانیای نو، بازنگاری زبان اسپانیایی «De Persia a la España musulmana. La Historia recuperada» (دانشگاه Huelva، اسپانیا، 2000/1379) در 600 صفحه. ترجمه فارسی این کتاب توسط شادروان دکتر مهدی سمسار انجام گرفته است (ناشر فرزاد، 2005/1384).

پس از هزار و چهارصد سال. آنچه هر ایرانی هزاره سوم می‌باید در باره واقعیت‌های چهارده قرن تاریخ اسلامی کشورش بداند. در دو جلد و 1400 صفحه، بر مبنای چهار صد کتاب و رساله فارسی و عربی و نزدیک به ششصد کتاب و رسانه به زبان‌های مختلف اروپایی. نخستین کتاب تحقیقی از این نوع که در دنیای اسلامی به چاپ رسیده است و استاد شفا آنرا مجموعه آگاهی‌هایی دانسته است که «هر ایرانی هزاره سوم می‌باید در باره واقعیت‌های ناشناخته چهارده قرن تاریخ اسلامی کشورش داشته باشد» (ناشر فرزاد، 2003/1383).

پیام‌هایی از دوران ظلمت برگزیده‌ای از مجموعه آثار منتشر شده شجاع‌الدین شفا در بیست و چهار ساله پس از انقلاب توضیح‌المسائل، در پیکار اهریمن، جنابیت و مکافات، ایران در چهارراه سرنوشت، سی‌گفتار، تولدی دیگر، پس از هزار و چهارصد سال با پیشگفتاری از مؤلف به اهتمام دکتر آذر ابتهاج (مرکز فرهنگی داوود) (ناشر فرزاد، 2003/1382).

حقوق بشر، قانون بیضه و بمب اتمی. اسلام ناب محمدی در ایران سال 2007/1385

اسلام ناب محمدی در ایران امروز. بررسی قانون مجازات اسلامی، حدود و قصاص و دیات، که از سال 1990 پیش بصورت قانون جزائی ایران اجراء میشود (ناشر فرزاد).

معمای ادیان (آخرین کتاب مؤلف که پس از درگذشت او منتشر شد) سیری تحقیقی در باره ادیان توحیدی و در باره منشاء الهی قرآن (نگاشتن این کتاب تنها ساعاتی قبل از درگذشت شجاع‌الدین شفا به پایان رسید و استاد در بستر مرگ آنرا به «جوانان سازنده ایران سربلند فردا» اهداء کرد) (ناشر البرز، 2010/1389).

* سایت اینترنتی شجاع‌الدین شفا www.shojaeddinshafa.com